



זוהי מירימון

האלו דולי!

כל מה שאכתוב על דולי בן־אליעזר — אשה ג'ינג'ית יפה, קורנת מבפנים, שובבה, פיקחית כמו שדה — צריך להתקבל בר־ערבון־מוגבל: שכן דולי אסטרו־לוגית מיקצועית, היא יודיה שלי.

בנימין בן־אליעזר הכיר את דולי בניסיונות עצובות. דולי — אז נערה בשנות־העשרה — התאלף מנה מעלה הטרי במילחמת ששת־הימים, ושהתה בבית־ידי־דיים, ואילו בן־אליעזר, המפקד, הגיע לנחמה. היא אשתו השנייה (הוא גרוש) והוא בעלה השני. כעת עוברים השניים תקופה קשה, עם ניסו של בנם המשותף יריב לצבא.

במקביל לקאריירה הצבאית של הבעל, מתחה דולי את ה־צדדים היצירתיים שבה. על ה־קירות בביתה שוכנים אחר כבוד ציורים מפרי מיכחולה, פנלים שיצקה. מדי פעם, כשנחה עליה המעורבות ורוח־החברות, היא מיישמת גם את לימודי־האס־טולוגיה שלה ומעיינת במזלות של הקרובים לליבה, ואצל דולי אין עיון לשמו. עיון כולל איכפ־תיות, הקשבה, הכוונה.

שכל מי שיש לו איזשהו מסר או רעיון — צריך לקום ולהקים מיפלגה. זה רק במיפלגות גדולות. אני מאמין כיום אם נכוויתי? זה לא עניין של כוונות. השאלה הקובעת לגבי היא באיזו מיס־גרת אוכל להזוין דברים. אני מעריך שהשתלבות מצויין במערך. אני עובר על זה שלוש שנים. מהרגע שהוחלט שעתידי הוא במיפ־לגת־העבודה, התחלתי לעבוד על זה, עם כל הטעם הרע שהיה לי אז. אני מתרוצץ כיום ברחבי הארץ. אני נחשב כאחד מהאלה שמופיעים יותר. אני מרגיש שהאווירה כלפיי במיפ־לגת־העבודה מצויינת. מה בקשר להתמרמרות שם על הסי־כס "יחזר" נו, הפוליטיקה איננה פני־מיה לחינוך, ולא קרקע לפיתוח יחסי־אחבה. נתנה חיוב להיות מורע לכך שאתה כנס למאבקים ותככים. אין לי טענות כלפי שום חבר במיפלגת־העבודה, אם הוא מרגיש כך. אני מרגיש טוב שם.

הסיטואציה מכתובה כיום חשיבה בגורל, כאירגונים גדולים. בראייה לאחור, טוב היה אילו היו מגבילים את מיספר המיפלגות. אני מדבר על חקיקה.

● "אני כפליסטי!"

ס"יירת שקד" — זאת היתה נקודת־המיפנה בחיי. אני מדבר על השנים 1966-1970. אין לי צל של ספק בחשיבותה של תקופה זאת. כשניי, כשאני חושב על כך עולה על דעתי — שגם בעלה של דולי נפל ב־שקד".

נפלו לי שם עשרות אנשים, במיר־דפים, כפעולות. זה נשמע פטליסטי? אני בהחלט פטליסט. אני מאמין בגורלי.

עברתי כליכך הרבה מצבים בחיי, שכאשר אני מביט כיום אחורה, קשה לי להבין איך יצאתי חי. אבל עובדה — יצאתי חי. אנשים — לפני, מאחורי, מהצדדים נפלו, ואני נשארתי. אומנם נפצתי, אבל נשארתי בחיים. לכן הפכתי לפטליסט.

● "איני מסוגל לבכות"

אני לא נוטה לבכות. הבכי נגמר לי — כל מעיין הרמעות — בנואי מעיראק דרך איראן ארצה. כבר בגיל 13 הפכתי אדם שאינו מסוגל לבכות — רגיש, אבל לא בוכה. נולדתי בכצרה, בעיראק. עונתי את עיראק בגיל 13-12. הילדות שלי ספוגה וזכרונות חזקים.

אני זוכר את עצמי בגיל 4, עומד ומסתכל איך עושים שמות ביהודים. אני זוכר איך כרתיי מהבית שלנו, איך הסתדרנו וראינו שבזווים את בת־יחי־הורים. ראיתי כמו עיני את המעצרים. מבטים משתנים: איך חיך הופך לשינאה נוראה, אימתנית.

מישקיעים? לא, לא נותרו לי שום מישקיעים מהתקופה הזאת, חוץ ממה שמלווה אותי — אסור שניקלע שוב לסיטואציה של מיעוט.

● "לא רציתי בקאריירה צבאית!"

ביום בו הרוס את ימית, אני זוכר, לקחתי לשם את יריב, הבן שלי. כיום הוא חייל. אז היה ילד קטן. צפיתי בנעשה, כמי שלחם בארבע מילחמות, שבהן נפלו לידי רבים־רבים. יריב שאל אותי: "איך אתה מרגיש?"

* הכוונה לפגזות שפרצו בבני־דוד ובכצרה אחרי מפלת הכוחות הל־אומיים הפורזרמיים. עיצאם אל־סרטאווי, שחקר פרשה זו, הגיע למס־קה שהפגזות — שהיה חרפ־פעמי בחולדות עיראק — פרץ אחרי שהל־אומיים כבר עזבו, ולפני שהאנגלים המוצחים וכנסו לערים. למעונות, בקשו משרתי־הבריטים לרכוש בדרך זו את אהדת המון.

צאות היו בניגוד לצפיות אני לא מפ־חד מהמילה "אכזבה". מצד שני, נוצרה הודמנות יחידה במינה — בעצם, שלושה קולות יכלו ליצור מערך פוליטי חדש. איזה הצעות מפתות הוצעו לנו אז? גם לי אישית. איזה? שר, סגן־שר. מרוע סירבתי? מפני שהאמנתי בעור. האמנתי שבראש התנועה הזאת עומד מנהיג, השונה מכל גלריית המנ־היגים שיש לנו. זהו המנהיג היחיד שהקריב את כל מה שהיה לו ויהיה לו למען הארציה. זהו המנהיג היחיד, שלמרות התגובות הריגשיות החרפיות, שלו אומר מה שהוא חושב. למרות שעזר מבוגר ממני בשנים, הוא נוטה לאימון בלתי־מסוייג בבריות. אני, מניסיוני הרל, יודע אחרת. היכרותי עם עזר נמשכת שנים רבות מאוד. היכרנו ממש כשאני הייתי מפקד סיירת "שקד", והוא היה ראש אג"ם (1967-1970). ביצעתי פעולות רבות תחת פיקודו.

ההיכרות בניינו הלכה והתהרקה כשנפצתי. הייתי הקצין הראשון שנפ־צע במסוק, במהלך פעולה. או התחילו המיפגשים בניינו. לא, לא על רקע חברי. השתחררתי מהצבא כאחד בינואר 1982.

אחריכך הגעתי לעזר בתקופת קיי־סריה. התחילו בניינו שיתוח. לא זוכר איך נוצר המיפגש הראשון. ניגשתי למישררו בתל־אביב. בכלל לא ידעתי או שהוא מקים מיפלגה. היה ברור לי שהוא הולך לכיוון פוליטי. החלפנו דיעות בשני תחומים: חברתי ופוליטי. תכלס? התחילו הנבטים הראשונים של האפשרות להקים כוח שלישי.

● תמי" — יחד — מעוד

מה מחבריי הטובים ביותר לא הבינו מרוע הלכתי לתמי" לא הייתי רוצה שתעכבי הרבה על הפרק הזה בחיי.

ביקורת? דווקא זכיתי במאמרים מאורדי־חובים שעשיתי זאת. דווקא חבריי הם שתמחו. פשוט האמנתי אז, כאמת וכתמים, שהבעייה החברתית בארץ היא פיצצת־זמן. לא עניינה אותי או בעיית הקיפוח. עניין אותי הצד האירוני.

פיתאום — כעבור כמה חודשים בלבד — מצאתי עצמי בסחי של הפרי־ליטיקה.

לא, לא עזבתי ממורמר. היה ברור לי שאני יותר מרי נאיבי ותמים. הראייה שלי, של הפוליטיקה, איננה של העס־קנות הפוליטית. אינני עסקן פוליטי. אני לא בנוי לסחי הזה. אני יודע שמה שאני מחפש לא קיים. לכן כל חיי הם מאבקים.

נכון שגם בתמי" וגם ב"יחד" פעלתי תחת מס' 1 מאור חוק. אני לא מאמין

עם אשתו דולי

כשחזרתי לא פה, אני לא יודע מה לעשותי. על פי התיזה שלה, כל אדם שש בנהר שנקבע עבורו, אך הוא יכול לסובב את הסירה קדימה, אחורה ולצדדים, ובכך לכונן את חייו. הכוכבים פלוס דולי — זהו המירס האופטימלי לשיפור חיי יזידיה. מדי פעם היא מעיינת ביחסיו של בעלה עם הכוכבים, אך מעדיפה שלא לאמר בקול. חוץ מזה היא מעורבת מדי, ואז קריאת המפות, על פי עדותה, פחות בהירה אצלה. את חברותי בכנסת ניבאה לו. כעת היא משתדלת להזהיר אותי, אלא שכבר אין מנוס, גם אז הוא לא נזהר. היחסים בין השניים הם חבי־ריים, ויכולים להוות מודל לשני

עם אשתו דולי

כשהשתחררתי מצה"ל, לא לקחתי שנת־חופש, לא לקחתי שנה משכורת, לא השתמשתי במכונת בתקופה שהר גיעה לי. ככה אני כשאני חותך — אני חותך! אני גם מסכים עם התיזה שבין לוחמים קיימת שפה משותפת, וקל להם יותר לזכרות שלום בניניהם.

● לבנון היחה שגיאה גדולה!

אני מתעסק עם הגושא הלכנוני מ־1976. הייתי הקצין הראשון שחרר ללבנון, ושבא במגע עם נאשיר ג'ומייל, כמיל שמעון, דני שמעון. הם כולם הסתוככו פה, בבית הזה, ישנו פה, אכלו פה, בכו פה. לא, מה פיתאום: אני לא יזמתי שום־דבר. פשוט נקראתי לבוא, וזה היה חשאי.

אינני יודע אפילו מדוע בחרו בי. יום אחד נקראתי לראש אג"ם — אז זה היה האלוף יקותיאל אדם ז"ל — ואחריכך הורעתי לשימעון פרס (או שרה־בני

שירתי שירות סדיר בגולני. פית־אום מצאתי עצמי באמצע פעולות־תגמול (בשנות ה־50), ואז הבנתי שזוהי הבעיה בה־הידיעה של המדינה.

בהתחלה לא תיכנתי שום־דבר. חתמתי עוד שנה ועוד שנה. לכוסף המציאות הכריעה. בשלב מסויים זה הפך לקאריירה.

אירחו אותי יפה מאוד, אבל זה לא תפס אצלי. גרנו בכתיים פרטיים. הפריע לי גודל הציפיות שלהם מאיתנו. זה היה מנותק לחלוטין מהמציאות. אני נשלחתי לבחון את הצד הצבאי שלהם: יכולת־הלחימה, יכולת־ההתגור־נות. במשך הזמן נוצר מצב מוזר — הפכתי גם לאיש הקשר של ה־ס, כן, בריוק!

יחסי כלפיהם הפך להיות דרערכי. הבהרת להם, כל העת, שהציפיות שלי הם מוגזמות. אנחנו באנו אליהם בגישה כזאת: "נעזרו לכם, כדי לעזור לנו" ואילו הגישה שלהם כלפינו היתה: "עזרו לנו, כדי לעזור לנו..."

התפתחה גם מערכת־יחסים ריגשית ביותר. היה גם מיסטריון בהתחלה: בפי־עמים הראשונות הסתוככתי בזהות אחי־רת.

כל גיחה כזאת ארכה יומיים־שלוש. שהיינו צריכים להספיק אז הרבה גם ריונים, גם סיורים.

כמפקד־סיירת לשעבר, כאדם שנפ־צע במילחמות, בודאי שהתרגשתי (המשך בעמוד 42)

כמפקד הגדה, עם עזר וייצמן כנענור עשה את ההסכם, כעסתי.

● "נהרתי" ענית. "אם אחרי החזרת סיני, אהיה מסוגל להבטיח שלא תילחם — אז הכל היה שווה. אבל אם זה לא יצליח — שלא יהיו לך ספקות — תצטרך להילחם במילחמה החמישית בסני"

אני באתי לישראל כילד, מפני שאבי שלח אותי גנה. הוא חש באיום. הגעתי לבר, חצי עירום, דרך איראן. הגעתי קרוע ובלוע. ניווטו אותי למח־נהיעולים, ישר מהמטוס. משם לקחו אותי למרחביה, ושם התחנכתי. לא נשארתי בצבא מפני שאהבתי את הצ־ב. כן קרה. מה שאני מספר כעת אולי יבהיר כמה דברים לכל מי שאינם מבינים את ריעותי הפוליטיות, או שגילו אצלי, כביכול, שינויים.

לא חשבתי בכלל על קאריירה צבאית. התכוונתי להיות עורך־דין או רופא.

שירותי שירות סדיר בגולני. פית־אום מצאתי עצמי באמצע פעולות־תגמול (בשנות ה־50), ואז הבנתי שזוהי הבעיה בה־הידיעה של המדינה.

בהתחלה לא תיכנתי שום־דבר. חתמתי עוד שנה ועוד שנה. לכוסף המציאות הכריעה. בשלב מסויים זה הפך לקאריירה.

אירחו אותי יפה מאוד, אבל זה לא תפס אצלי. גרנו בכתיים פרטיים. הפריע לי גודל הציפיות שלהם מאיתנו. זה היה מנותק לחלוטין מהמציאות. אני נשלחתי לבחון את הצד הצבאי שלהם: יכולת־הלחימה, יכולת־ההתגור־נות. במשך הזמן נוצר מצב מוזר — הפכתי גם לאיש הקשר של ה־ס, כן, בריוק!

יחסי כלפיהם הפך להיות דרערכי. הבהרת להם, כל העת, שהציפיות שלי הם מוגזמות. אנחנו באנו אליהם בגישה כזאת: "נעזרו לכם, כדי לעזור לנו" ואילו הגישה שלהם כלפינו היתה: "עזרו לנו, כדי לעזור לנו..."

התפתחה גם מערכת־יחסים ריגשית ביותר. היה גם מיסטריון בהתחלה: בפי־עמים הראשונות הסתוככתי בזהות אחי־רת.

כל גיחה כזאת ארכה יומיים־שלוש. שהיינו צריכים להספיק אז הרבה גם ריונים, גם סיורים.

כמפקד־סיירת לשעבר, כאדם שנפ־צע במילחמות, בודאי שהתרגשתי (המשך בעמוד 42)

כמפקד הגדה, עם עזר וייצמן כנענור עשה את ההסכם, כעסתי.



עזר עזר